

Syddjurs Kommune
Rådhuset
8410 Rønde

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-15
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

Syddjurs Kommunes natur-, teknik- og miljøforvaltning

Jeg har nu afsluttet min undersøgelse af Syddjurs Kommunes natur- teknik- og miljøforvaltning. Samlet er det min opfattelse at forholdene i forvaltningen på en række områder er kritisable. På en række områder beder jeg kommunen om underretning om det videre forløb.

J.nr. 2007-3353-100/DS4
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 12

14. juli 2008

Jeg har orienteret Statsforvaltningen Midtjylland om sagen.

I det følgende kan læses mere om resultatet af min undersøgelse. I sidste del af dette brev har jeg refereret mine henvendelser til kommunen og gengivet kommunens svar. Jeg har bl.a. også refereret enkelte af de bilag og notater som kommunen har henvist til i sine svar til mig.

Ombudsmandens udtalelse

1. Generelt

Selv om denne sag udspringer af en række konkrete klager jeg har modtaget over sagsbehandlingstiden i Syddjurs Kommune, er min undersøgelse begrænset til at angå de generelle forhold i kommunens natur-, teknik- og miljøforvaltning.

Det er ikke muligt generelt at foretage en præcis angivelse af hvilken samlet sagsbehandlingstid der kan anses for acceptabel når en offentlig myndighed behandler en sag. En nærmere bedømmelse af dette spørgsmål kræver en vurdering af den pågældende sags art og eventuelt også sagens konkrete omstændigheder. Der må således f.eks. tages hensyn til i hvilken udstrækning en korrekt behandling af sagen har krævet indhentelse af (yderligere) oplysninger eller gennemførelse af andre tids- og ressourcekrævende processkridt, om sagens afgørelse – når denne i øvrigt er klar til afgørelse – er mere eller mindre kompliceret, og om sagen af hensyn til parten eller andre private eller offentlige interesser må anses for at være mere eller mindre hastende. Lige-

ledes kan en sag også give anledning til mere generelle og principielle overvejelser som kan betyde en længere samlet sagsbehandlingstid.

Lovgivningen indeholder med enkelte undtagelser ikke regler om hvorledes en myndighed skal prioritere sine opgaver. Det betyder dog ikke at myndighederne er helt frit stillet på dette punkt. Spørgsmålet om prioritering er bl.a. omtalt i den sag som er gengivet i Folketingets Ombudsmands beretning for 1988, s. 100. I denne sag, som angik behandlingen af ansøgninger om familiesammenføring vedrørende herboende tamilske flygtninge, skrev jeg bl.a. følgende:

”Jeg er enig med Justitsministeriet i, at det påhviler enhver forvaltningsmyndighed – herunder Direktoratet for Udlændinge – inden for de givne rammer at foretage en prioritering af de opgaver, myndigheden skal varetage. Den nærmere udformning af en sådan prioritering må imidlertid opfylde visse betingelser for at kunne betragtes som forsvarlig og lovlig. I forbindelse med de her omhandlede sager finder jeg anledning til at fremhæve to sådanne betingelser:

- a) Den foretagne prioritering må, sammenholdt med myndighedens begrænsede ressourcer, ikke medføre, at sagsbehandlingstiden for de nedprioriterede sager bliver af en længde, der væsentligt overskrider, hvad der under hensyn til sagens karakter og i forhold til den enkelte ansøger kan anses for rimeligt. I Folketingets Ombudsmands beretninger er således omtalt flere sager, i hvilke ombudsmanden har kritiseret en myndigheds generelle sagsbehandlingstid. Ombudsmanden har efterfølgende i disse tilfælde nøje fulgt, hvilke initiativer myndigheden har taget med henblik på nedbringelse af behandlingstiden.
- b) Den foretagne prioritering skal ske ud fra korrekte og saglige kriterier. Prioriteringen må således ikke medføre en usaglig forskelsbehandling.”

For så vidt angår sagernes art bemærker jeg at en del sager i kommunens natur-, teknik- og miljøforvaltning har stor eller indgribende betydning for de implicerede borgere da sagerne kan vedrøre de pågældendes muligheder for at udøve erhverv eller situationer af betydning for de pågældendes sundhed og livskvalitet, herunder risiko for betydelige værditab. Også væsentlige samfundsmæssige interesser skal varetages i disse sager.

Syddjurs Kommune har i sin udtalelse til mig oplyst at der i løbet af 2006 og 2007 er sket en overgang og opbygning af kommunens natur-, teknik- og miljøforvaltning som følge af kommunalreformen. Flere af de bilag som kommunen har henvist til, indeholder beskrivelser af de udfordringer som denne reform gav anledning til hos kommunen, som forklaring på sagsbehandlingstiderne i forvaltningen. Statusnotatet af 6. juni 2007 for byggesagsområdet nævner eksempelvis at der blev overtaget en betydelig mængde sager fra de gamle kommuner, at der var problemer med adgangen til og funktionaliteten

af fagsystemerne, manglende adgang til arkiver i de gamle kommuner, medarbejdere med begrænset erfaring på området, tidsforbrug til harmonisering efter sammenlægningen af kommuner samt post- og scanningsproblemer.

Det er et principielt spørgsmål om særlige begivenheder, som f.eks. kommunalreformen, kan tillægges betydning for bedømmelsen af om en myndigheds sagsbehandling, herunder sagsbehandlingstid i en konkret sag eller i en gruppe af sager, kan anses for rimelig.

Efter min opfattelse kan der ved vurderingen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid på et område normalt ikke tages hensyn til myndighedens (og medarbejdernes) subjektive forhold. Vurderingen må hvile på et objektive grundlag hvor der lægges vægt på sagens art og de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. At myndigheden har utilstrækkelige ressourcer, eller at der på et sagsområde kommer flere sager end forventet, kan således nok for myndigheden og medarbejderne være subjektivt undskyldende momenter, men kan ikke bevirke en forlængelse af den tid som må anses for en i almindelighed acceptabel sagsbehandlingstid på området. Efter min opfattelse kan sådanne forhold kun under helt specielle omstændigheder tillægges betydning for bedømmelsen af en myndigheds sagsbehandlingstid.

Jeg har på denne baggrund overvejet om gennemførelsen af kommunalreformen pr. 1. januar 2007 var en begivenhed af en sådan særlig karakter som må tillægges betydning for bedømmelsen af den generelt acceptable sagsbehandlingstid i en kommune.

I denne forbindelse må der efter min opfattelse ikke mindst lægges vægt på hvad der blev oplyst over for Folketinget i forbindelse med tingets behandling af de lovforslag som kommunalreformen byggede på. Ved min gennemgang af behandlingen af de nævnte lovforslag har jeg ikke konstateret at der blev givet oplysninger til Folketinget om at det måtte forventes at sagsbehandlingstiden hos kommuner og andre myndigheder ville blive forøget i en periode i forbindelse med gennemførelsen af kommunalreformen, eller at tinget gav udtryk for accept heraf. Der blev dog givet visse oplysninger om de opgaver som kommunalreformen ville medføre for kommunerne. I indenrigs- og sundhedsministerens bemærkninger til det lovforslag som loven om revision af den kommunale inddeling bygger på, blev det således oplyst at loven ville indebære at den kommunale struktur blev ændret, og at dette havde administrative konsekvenser for det offentlige i en periode hvor omstillingen mellem den hidtidige og den nye kommunale inddeling skulle foregå. Det blev desuden oplyst at kommunesammenlægningerne ville medføre en betydelig administrativ omstillingsproces (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, s. 2915). I et svar på et spørgsmål som Kommunaludvalget stillede indenrigs- og sundhedsministeren i forbindelse med behandlingen af lovforslaget, anslog ministeren desuden antallet af ansatte i kommuner der skulle indgå i kommune-

sammenlægninger, og som skulle overgå til ansættelse under en ny kommune, til ca. 270.000. Desuden blev antallet af ansatte i amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd som ville skulle overgå til andre myndigheder, anslået til ca. 160.000. I ministerens bemærkninger til det lovforslag som loven om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd bygger på, blev det oplyst at kommunalreformen ville indebære at den kommunale og regionale struktur blev ændret, og at dette selvsagt havde administrative konsekvenser for det offentlige i den periode hvor omstillingen mellem det hidtidige system og det nye system skulle foregå. Nedlæggelsen af amtskommunerne, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd og den samtidige oprettelse af nye regioner ville medføre en betydelige administrativ omstillingsproces (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg A, s. 2719). I forbindelse med behandlingen af lovforslaget spurgte Kommunaludvalget ministeren om det var ministerens opfattelse at det meget omfattende arbejde som skulle udføres i amter, regioner og kommuner af de pågældendes egne ansatte personale som følge af den nye struktur, kunne foretages uden ekstraudgifter og uden at gå ud over betjeningen, kvaliteten og servicen over for borgerne i den forholdsvis lange periode hvor det store merarbejde skulle foregå. Ministeren svarede at opgaverne i forbindelse med sammenlægning af kommuner og oprettelse af regioner som udgangspunkt ville skulle varetages af det eksisterende personale i kommuner og amter. Det var ministerens opfattelse at kommuner og amter allerede var i fuld gang med at tilrettelægge processen således at der ikke herved ville ske hverken serviceforringelser eller nedgang i kvalitet i det arbejde som kommuner og amter fortsat ville skulle udføre frem til 1. januar 2007 (Folketingstidende 2004-05, 2. samling, tillæg B, s. 717, spørgsmål nr. 34).

Det foreliggende spørgsmål kan ikke kun bedømmes på grundlag af oplysninger som Folketinget fik i forbindelse med behandlingen af de lovforslag som kommunalreformen byggede på. Også andre oplysninger om de arbejdsopgaver som kommunalreformen medførte for kommunerne, må tages i betragtning.

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets og Kommunernes Landsforenings publikation "Kommunalreformens gennemførelse – en status" fra slutningen af 2006 fremgår det at kommunalreformen bestod af tre hovedelementer: et nyt kommunalt danmarkskort, en ny opgavefordeling og en finansierings- og ud-ligningsreform. I publikationen tilkendegives at der var tale om en stor flytning der involverede mange ansatte, opgaver og it-systemer mv., og at der derfor trods grundige forberedelser umiddelbart efter årsskiftet 2006-07 kunne være tilfælde hvor borgere og virksomheder ville opleve at tingene ikke fungerede tilfredsstillende. Der var gjort et stort arbejde for at sikre at omorganiseringen skete effektivt, hurtigt og således at borgere og virksomheder i mindst muligt omfang oplevede svigt og forsinkelser i den offentlige service, og det blev for-

udsat at der i kommuner, regioner og staten fortsat var et højt beredskab til at takle eventuelle problemer så snart de måtte vise sig. Det blev imidlertid også tilkendegivet at der fra statens side var en forståelse for at en sen udstedelse af visse bekendtgørelser til udmøntning af reformen på disse områder kunne give anledning til usikkerhed i forbindelse med opgavevaretagelsen.

Der er efter min opfattelse ingen tvivl om at kommunalreformen har medført meget store arbejdsopgaver for kommunerne både før og efter den 1. januar 2007. På den baggrund må der, uanset hvad der blev oplyst over for Folketinget i forbindelse med behandlingen af de lovforslag som kommunalreformen bygger på, udvises forståelse for at kommunalreformen i en periode har medført særlige problemer for kommunerne med at undgå en stigende sagsbehandlingstid. Det gælder også Syddjurs Kommune. Det er imidlertid kommunens ansvar at denne periode bliver kort, og at sagsbehandlingen under alle omstændigheder er forsvarlig, herunder at der er en forsvarlig bemanning af kommunens forvaltning. Det endelige ansvar for kommunens indretning påhviler kommunalbestyrelsen, men borgmesteren skal påse at sagerne ekspederes uden unødvendig forsinkelse. Jeg henviser til § 17, stk. 7, og § 31, stk. 3, i den kommunale styrelseslov og § 4, stk. 3, i normalstyrelsesvedtægt for kommuner.

2. Byggesagsområdet

På byggesagsområdet, herunder landzonesager, må jeg på baggrund af oplysningerne i kommunens udtalelser og oplysningerne i sagen lægge til grund at et ikke ubetydeligt antal sager på dette område har verseret i kommunen i over et år inden der er blevet truffet afgørelse. Jeg må også lægge til grund at der på tidspunktet for kommunens udtalelse af 26. februar 2008 til mig fortsat var sager fra 2006 som ikke var afgjort. Kommunen har oplyst at opstillede mål for sagsbehandlingstiden nås for så vidt angår nye sager, og det fremgår af et statusnotat af 3. december 2007 om "Organisationsudviklingsproces i Team Byggeri" at der blev gjort en ekstraordinær indsats for at få nedbragt antallet af sager fra 2006. Der var udpeget medarbejdere der tog sig særligt af dette. I sin udtalelse af 26. februar 2008 oplyste kommunen også at den forventede en normalisering af landzonesager inden for de næste måneder. Selv om det er positivt at forholdene er ved at blive bedre, er der næppe tvivl om at den hidtidige sagsbehandlingstid på mere end et år for visse sager i kommunen må forekomme de implicerede borgere urimelig lang. Jeg mener at en sagsbehandlingstid på mere end et år er utilfredsstillende når den enkelte sag ikke giver anledning til særlige vanskeligheder. Også de alvorlige arbejdsmiljøproblemer der var i teamet og som er beskrevet i statusnotat af 6. juni 2007 for byggesagsområdet, må anses for utilfredsstillende.

Jeg beder kommunen underrette mig om antallet af sager fra 2006 samt fra 1. og 2. kvartal 2007 som fortsat er uafsluttede i Team Byggeri på nuværende

tidspunkt. Jeg beder også kommunen underrette mig om der nu er sket den forventede normalisering af området med landzonesager.

Det er god forvaltningsskik at borgerne bl.a. får en god telefonbetjening af offentlige myndigheder, og at borgerne har mulighed for at rette personlig henvendelse til offentlige myndigheder. I en pressemeddelelse af 19. marts 2007 oplyste kommunen at den som en midlertidig foranstaltning havde besluttet at begrænse åbningstiden i Team Byggeri for at give mere tid til byggesagsbehandling. Telefontiden blev begrænset til efter kl. 13. Det fremgår af kommunens hjemmeside den 27. juni 2008 at der kun kan rettes personlig henvendelse til kommunen mandag-onsdag mellem kl. 13-15, og torsdag kl. 13-17.30. Telefoniske henvendelser kan ske mandag-torsdag kl. 13-15. Det fremgår også af kommunens hjemmeside at personlig henvendelse til Natur og Miljø kun kan ske efter aftale.

Jeg beder på den baggrund kommunen underrette mig om hvornår kommunen forventer at vende tilbage til normale åbningstider i forvaltningen.

3. Natur- og miljøområdet

På natur- og miljøområdet giver kommunens sagsbehandlingstid mig på en række områder i almindelighed ikke anledning til bemærkninger. Det gælder f.eks. oplysningerne i statusnotatet af 2. juli 2007 på natur- og miljøområdet om godkendelse af nedsivningsanlæg, samletanke, pileanlæg m.v. (6-8 uger), håndtering af løbende henvendelser fra borgere og vandværker, herunder procedurer i forbindelse med bakteriologiske akutfureninger (1-4 uger) og administration af jordforureningslove, værditabsordningen m.v. (4 uger).

På flere områder inden for natur- og miljøområdet er der opgørelser over tilgang og afgang af sager, og for nogle af disse områder er tilgangen af nye sager betydelig større end afgang af færdigbehandlede sager. Der synes her at være tale om en forværring. I kommunens notat af 29. september 2007 oplyses det f.eks. om sager efter naturbeskyttelseslovens § 3 at der i perioden fra 1. januar 2007 til 15. september 2007 er afsluttet 25 sager, men indkommet 57 sager. Hertil kommer 35 sager fra året før. Samme problem ses f.eks. med sager vedrørende miljøgodkendelser og tilsynssager i Team Virksomheder. Denne udvikling må efter min opfattelse anses for særlig bekymrende, og jeg går ud fra at borgmesteren og byrådet i særlig grad er opmærksom på områder hvor tilgangen af nye sager er større end afgang af sager.

I statusnotatet af 2. juli 2007 på natur- og miljøområdet oplyses det at der var 40 ugers sagsbehandlingstid på sager efter vandløbsloven, 52 ugers sagsbehandlingstid i sagsbehandling og administration af § 3-naturbeskyttede områder, herunder klager, 40-60 ugers sagsbehandlingstid i sager om VVM-vurderinger, 80 ugers sagsbehandlingstid i sager om ansøgninger om be-

driftsudvidelser og 80 ugers sagsbehandlingstid i sager om miljøgodkendelser efter husdyrloven. Statusnotatet af 29. september 2007 som indeholder opgørelser og tilgang og afgang af sager, vidner ikke om en forbedring af situationen på de nævnte områder. Kommunen har i sin udtalelse af 26. februar 2008 nævnt at selv om det er forvaltningens indtryk at sagsbehandlingstiden på natur- og miljøområdet generelt er uændret siden sidste opgørelse, er sagsbehandlingstiden dog nedsat i sager efter vandløbsloven og husdyrloven samt betjening af Fredningsnævnet som følge af øget ressourcetilgang.

Efter min opfattelse må de mål for sagsbehandlingstiden som kommunen har oplyst i bl.a. notatet af 20. november 2007, anses for en betydelig forbedring. Det som er oplyst om de faktiske sagsbehandlingstider, kan imidlertid efter min opfattelse ikke anses for tilfredsstillende og er på visse områder klart uacceptabelt.

Jeg beder kommunen underrette mig om hvilke sagsbehandlingstider der på nuværende tidspunkt er på de nævnte områder, og hvad disse eventuelt giver kommunen anledning til at foretage sig.

Sagens oplysninger, herunder især statusnotaterne af 2. juli 2007 og 29. september 2007, viser at en række opgaver på natur- og miljøområdet ikke blev udført i kommunen, eller kun delvist blev udført. Opgaverne er blevet tillagt kommunen ved lov. Som eksempler kan nævnes at vandforsyningsloven bl.a. har til formål at sikre en hensigtsmæssig anvendelse af vandforekomsterne og kvalitetskrav til drikkevand til beskyttelse af menneskers sundhed. Efter lovens § 65 skal kommunalbestyrelsen påse at loven og de regler der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes. Efter lovens § 57 skal kommunen føre tilsyn med indretningen og driften af vandforsyningsanlæg. Det fremgår af notaterne at miljøtilsyn med vandværker kun blev udført delvist, mens tilsyn med markvanding, vandindvindingsboringer og anlæg blev udført i minimalt omfang. Også andre opgaver på dette område blev ikke udført. Et andet eksempel er naturbeskyttelsesloven som har til formål at medvirke til at værne landets natur og miljø så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet, jf. § 1. Efter lovens § 73 påser kommunalbestyrelsen overholdelsen af loven og af de regler der er udstedt efter loven, samt af fredningsbestemmelser. Det fremgår af kommunens notater at tilsyn med områder beskyttet efter lovens § 3, Natura 2000-områder og 163 fredede lokaliteter udførtes i minimalt omfang. Også tilsyn og miljøovervågning af vandløb, søer og kyster samt udførelse af regulativpålagte kontrolopmålinger i offentlige vandløb udførtes kun i minimalt omfang. Yderligere et eksempel er miljøbeskyttelsesloven som har samme formål som naturbeskyttelsesloven. Efter miljøbeskyttelseslovens § 65 fører kommunalbestyrelsen generelt tilsyn med at loven og de regler der er fastsat i medfør af loven, overholdes. Loven indeholder yderligere regler om kommunalbestyrelsens tilsyn. Det fremgår af kommunens notater at tilsyn

med 176 virksomheder ikke er blevet udført. Det samme gælder overvågning og tilsyn med spildevandsudledning mv. og tilsyn med 21 svømmebade. Også inden for jordforureningsområdet og affaldsområdet er der opgaver som ikke er blevet udført. I udtalelsen af 26. februar 2008 oplyser kommunen i øvrigt om natur- og miljøområdet at afdelingens myndighedsudøvelse aktuelt foretages efter samme prioriteringsprincip som i de nævnte notater. Kommunen oplyser dog også at der er stor fokus på at nedbringe vente- og sagsbehandlingstiden, og kommunen nævner som et tiltag ansættelse af to nye medarbejdere og en forventet opnormering med yderligere en fuldtidsstilling. Der er tale om opgaver som kommunen har pligt til at varetage, og den beskrevne situation kan ikke anses for acceptabel. Jeg går ud fra at kommunen – hvis det ikke allerede er sket – nu sørger for at opgaverne bliver udført, og at det sker på en forsvarlig måde.

Jeg beder kommunen underrette mig om status for så vidt angår opgaver på natur- og miljøområdet som tidligere ikke blev udført, helt eller delvist. Hvis der fortsat er opgaver som ikke bliver udført eller kun udført i minimalt omfang, beder jeg kommunen underrette mig om hvad kommunen vil foretage sig.

4. Andre forhold

Et særskilt forhold er bemandingsspørgsmålet i forvaltningen. Efter ombudsmandslovens § 8 skal ombudsmanden ved bedømmelsen af kommuner og regioner tage hensyn til de særlige vilkår hvorunder disse myndigheder virker. Som følge heraf skal ombudsmanden respektere de lokalpolitiske afvejninger forudsat de holder sig inden for rammerne af gældende ret. Ombudsmanden må derfor respektere de uligheder der følger af forskellige politiske afvejninger fra kommune til kommune og fra region til region. Mine muligheder for at tage stilling til en myndigheds bemanding er derfor begrænsede. Det må dog forudsættes at der er en forsvarlig bemanding, både hvad angår personalets størrelse, personalets faglige kvalifikationer, tekniske hjælpemidler, organisatorisk opbygning mv. Statusnotatet af 6. juni 2007 for byggesagsområdet nævner at der har været en periode i januar-februar 2007 med ansættelsesstop, og at der var tegn på undernormering inden for Team Byggeri, mens statusnotatet af 2. juli 2007 for natur- og miljøområdet anfører at kapaciteten for Team Vand var på ca. 30 pct. af idealsituationen. For Team Virksomheder var tallet ca. 40-50 pct. og for Team Natur var tallet ca. 50-60 pct. I statusnotatet af 29. september 2007 var tallene henholdsvis ca. 30-40 pct., ca. 50-60 pct. og ca. 70-80 pct. Kommunen nævner i sine udtalelser til mig at der på både byggesagsområdet og natur- og miljøområdet er sket ansættelse af yderligere medarbejdere, og det fremgår også af notaterne at der anvendes eksterne konsulenter til konkrete opgaver. Der er ikke efter den 29. september 2007 oplysninger om den aktuelle bemandingssituation i forhold til det ideelle. De nævnte tal i statusnotaterne af 2. juli 2007 og 29. september 2007 må

imidlertid give anledning til bekymring, og jeg går derfor ud fra at borgmesteren og byrådet fortsat er opmærksomme på bemandingsspørgsmålet.

Syddjurs Kommune har oplyst at der i forbindelse med lov om et kvalitetsstyringsystem for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet den 7. december 2006 blev godkendt en kvalitetspolitik. Der blev også taget stilling til implementering af procedurer m.m. Der blev ikke fastlagt konkrete kvalitetsmål for 2007 da forvaltningen her blev opbygget, men det fremgår at det kunne overvejes at fastlægge kvalitetsmål for 2008 og årene frem. Det fremgår også at en eventuel beslutning om indførelse af en kvalitetsstyringsordning for hele forvaltningen blev udskudt til udgangen af 2007. Efter lovens § 5, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen fastlægge en kvalitetspolitik for kommunens sagsbehandling, jf. lovens § 2, stk. 2, og efter behov opstille lokale kvalitetsmål. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen at de lokale kvalitetsmål kan knytte sig til ydelser, processer eller områder. Der kan være tale om sagsbehandlingstider, miljømål, udviklingsmål, uddannelsesmål, økonomiske mål, mål for høring af andre end parter eller mål for effektivisering af håndhævelsen etc. Kvalitetsmålene skal være konsistente med kvalitetspolitikken.

Jeg beder kommunen underrette mig om der nu er fastsat konkrete kvalitetsmål i medfør af loven. Hvis det ikke er tilfældet, beder jeg kommunen underrette mig om hvad det som jeg har anført i denne sag, giver kommunen anledning til.

5. Afsluttende

Samlet er det min opfattelse at forholdene i Syddjurs Kommunes natur-, teknik- og miljøforvaltning på en række områder er kritisable.

Jeg kan derfor kun tilslutte mig de forskellige konkrete tiltag som kommunen har iværksat for at afhjælpe problemerne.

På en række områder beder jeg kommunen om underretning om det videre forløb.

Jeg har underrettet Statsforvaltningen Midtjylland som tilsynsmyndighed om sagen.

Med venlig hilsen

Kopi sendes til:

Statsforvaltningen Midtjylland

Sagsfremstilling (j.nr. 2007-3353-100)

I et brev af 18. oktober 2007 skrev jeg til Syddjurs Kommune at jeg i den seneste tid havde modtaget flere klager over sagsbehandlingstiden i Syddjurs Kommunes natur-, teknik- og miljøforvaltning. En af klagerne til mig var vedlagt artikler fra pressen.

I en artikel bragt i Ebeltoft Folketidende den 5. september 2007 var formanden for Ebeltoft Håndværkerforening citeret for at der var firmaer som startede byggeri i kommunen trods manglende byggetilladelse fordi det på grund af kommunens sagsbehandlingstid var umuligt at få byggetilladelse. Formanden blev også citeret for at der af samme grund var bygherrer som opgav at bygge i kommunen. Af en anden artikel bragt samme dag i avisen fremgik det at kommunen i juli måned 2007 meddelte at ventetiden var 20-25 uger før kommunen kunne starte behandlingen af ansøgninger om byggetilladelser. Af artiklen fremgik også at kommunen hidtil i 2007 havde modtaget omkring 800 ansøgninger, mens kommunen i samme tidsrum havde afsluttet ca. 400 sager. Ebeltoft Folketidende bragte den 5. september 2007 også et brev fra Ebeltoft Håndværker, Industri- og Borgerforening til Syddjurs Byråd. Jeg forstod ud fra brevet at der også var lang sagsbehandlingstid hos natur-, teknik- og miljøforvaltningen i andre sager end byggesager.

I mit brev af 18. oktober 2007 skrev jeg til Syddjurs Kommune at det beskrevne umiddelbart gav mig anledning til alvorlig bekymring. Jeg bad derfor kommunen om en udtalelse om de omtalte forhold i natur-, teknik- og miljøforvaltningen. Jeg bad også om at modtage en redegørelse for sagsrestancerne i natur-, teknik- og miljøforvaltningen specificeret på relevante sagstyper. Jeg bad endvidere om at få oplyst hvad den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på daværende tidspunkt var i kommunen, og om visse sager/sagstyper behandlede hurtigere end andre. Desuden bad jeg kommunen om at oplyse om sagsrestancerne og de gennemsnitlige sagsbehandlingstider havde ændret sig siden 1. januar 2007. Jeg bad også kommunen oplyse om man havde foretaget eller ville foretage sig noget i anledning af de omtalte forhold.

Jeg bad i mit brev af 18. oktober 2007 også kommunen oplyse nærmere hvilke elementer kommunens kvalitetsstyringssystem og kvalitetspolitik indeholdt vedrørende kommunens sagsbehandlingstid. Jeg henviste til lov nr. 506 af 7. juni 2006 om et kvalitetssystem for den kommunale sagsbehandling på natur- og miljøområdet. Efter denne lov skal kommunen anvende og indføre et kvalitetsstyringssystem ved sagsbehandling efter bl.a. lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Efter lovens § 5, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen fastlægge en kvalitetspolitik for kommunens sagsbehandling og efter behov opstille lokale kvalitetsmål. Denne kvalitetspolitik skal efter stk. 2 indeholde kommunalbestyrelsens hensigter i relation til at sikre faglig kvalitet, effektivitet

og ensartethed i sagsbehandlingen samt i relation til at sikre virksomhedernes og borgernes tillid til og tilfredshed med sagsbehandlingen.

Syddjurs Kommune sendte mig i et brev af 18. december 2007 en udtalelse. Af udtalelsen fremgår bl.a. følgende:

”Status

På byggesagsområdet kan følgende resumeres:

Status på verserende sager pr. 14. november 2007 er opgjort:

- 1.288 sager, der enten er indgået i 2007 eller videreført fra 2006 – af disse er:
 - 785 afgjort, enten med tilladelser eller afslag
 - 178 sager er i Team Byggeri eller ved anden myndighed
 - 325 sager afventer materiale fra ansøger:

Samlet i procentfordeling:

- 61 % af sagerne er behandlet, 26 % af sagerne afventer supplerende materiale fra ansøgeren og 13 % af sagerne er i Team Byggeri eller hos anden myndighed.

Sagsbehandlingstid

- Økonomiudvalget opstillede på møde d. 18. september 2007 mål for forventede sagsbehandlingstider opdelt i faser:
 - december 2007: 10-15 uger
 - foråret 2008: 6-8 uger
 - efteråret 2008: 4 uger.Opgørelsen sker efter modtagelse af al relevant materiale og efter at ansøger har opnået sideordnede tilladelser.
- Status er at sagsbehandlingstiderne er faldende, således at målet på 10-15 uger i december 2007 er sikret.
 - Sagsbehandlingstiden på almindelige byggesager uden specielle forhold er i dag nedbragt til ganske få uger. Perioden 18. september 2007 og 3 uger frem viser gennemsnit på 3 uger (variation 0,5 – 7 uger). Sager klar efter d. 18. september 2007 overholder således målet for sagsbehandlingstiden, mens sager, der stammer fra puklen oparbejdet før denne dato, har længere sagsbehandlingstider.
- Sagsbehandlingstiden vil fremover blive fulgt nøje, således at der sikres den ønskede udvikling i sagsbehandlingstiden.

Herudover bemærkes, at Økonomiudvalget forudsætter, at målene på 6-8 ugers behandlingstid nås i foråret 2008 at det endelige mål for 4 uger nås i efteråret 2008.

Der vedlægges statusnotat pr. 3. december 2007 samt oplysning om, at fællesmøde med Ebeltoft Håndværker-, industri- og Borgerforening ligeledes har været afholdt d. 4. december 2007.

På natur- og miljøområdet, husdyrbrug kan oplyses:

At det er godkendt, at afdelingen tilføres én yderligere ressourceperson til behandling af landbrugssager. Stillingen har været annonce-ret, og der pågår forhandlinger om ansættelse af en erfaren miljømedarbejder. Ansættelse forventes at ske pr. 1. februar 2008.

Ad generelt

Det kan oplyses, at organisationsopbygningen inden for Natur, teknik og miljø i løbet af 2006 helt overordnet havde fokus på de elementer, som indgik ved en sammenslutning af flere kommuner.

Organisationen blev sammensat i løbet af 2006 og pr. 1. januar 2007 var organisationen samlet og fysisk placeret i Ebeltoft.

Overordnet blev organisationen sammensat af fem direktørområder, hvoraf det ene omfatter Natur, teknik og miljø.

Organisationen i Natur, teknik og miljø blev struktureret ud fra en sammenhæng mellem opgaveløsningen og 4 faglige afdelinger (Veje og trafik, Forsyning, Byggeri og ejendomme samt Natur og Miljø).

Denne matrixopbygning var og er helt afgørende for at sikre en overgang og opbygning af Syddjurs Kommunes sagsbehandling.

Opgaverne er helt overordnet opdelt efter:

- Myndighedsopgaver
- Driftsopgaver
- Anlægsopgaver
- Udviklingsopgaver

På nævnte grundlag er myndighedsbehandling og de øvrige driftsopgaver klart adskilte, således at behandlingen af sager sker efter dette grundlæggende og bærende princip.

Ad byggesagsområdet

Idet der henvises til artikel i Ebeltoft Folketidende d. 5. september 2007, hvor også brev af 27. august 2007 fra Ebeltoft Håndværker-, Industri- og Borgerforening til Syddjurs Kommune er gengivet, kan oplyses, at nævnte straks blev behandlet af Økonomiudvalget d. 11. september 2007 og på møde d. 18. september 2007 mellem Ebeltoft Håndværker-, Industri-, og Borgerforening og Økonomiudvalget.

Nævnte møder samt redegørelser fremgår af beslutningsprotokollen for Økonomiudvalgets behandling, hvor der henvises til via vores hjemmeside.

Nævnte omfatter dels beslutning om de initiativer som løbende er iværksat samt de mål, der blev opstillet for sagsbehandlingstiden.

De iværksatte tiltag følges, idet kommunens hjemmeside er blevet oprustet på området, organisationsudviklingsprojektet udføres efter planen, ligesom en arbejdsgruppe mellem Ebeltoft Håndværker-, Industri- og Borgerforening og Natur, teknik og miljøområdet blev nedsat.

Herudover kan oplyses, at Økonomiudvalget på møde d. 28. juni 2007 godkendte tildeling af ressourcer samt igangsættelse af organisationsudviklingsprojekt, ligesom status for byggesagsområdet fra januar til juni 2007 var vedlagt behandlingen.

Til yderligere dokumentation af de tidligere iværksatte tiltag kan oplyses, at pressemeddelelser af henholdsvis 28. februar og 19. marts 2007 blev udsendt som information for sagsbehandlingen.

Afslutningsvis kan henvises til redegørelsen under afsnittet status, hvor opfølgingsmøde med Ebeltøft Håndværker-, Industri- og Borgerforening og Økonomiudvalg blev afholdt d. 4. december 2007, hvor sagsfremstilling og beslutninger fremgår af beslutningsprotokollen.

Ad Kvalitetssystem for sagsbehandling på natur- og miljøområdet efter bl.a. miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

I løbet af efteråret 2006 arbejdede Natur, teknik og miljøområdet sideløbende med administration og sagsbehandling i de fire kommuner forslag til indførelse af kvalitetsordning i Natur og Miljø

På sammenlægningsudvalgets møde d. 7. december 2006 blev kvalitetspolitikken godkendt samtidig med, at tidsplan for formulering af kvalitetsmål blev fastlagt.

Af sagen fremgår det, jf. de i sagen vedlagte bilag, hvordan indførelsen af kvalitetsordningen i Natur og Miljø implementeres.

Som anført bliver der ikke i 2007 formuleret yderligere forslag til konkrete kvalitetsmål, idet organisationen Natur og Miljø her bliver opbygget. Men arbejdet videreføres fra 2008, således at ordningen kan være certificeret og akkrediteret inden udgangen af 2009.

Indtil der foreligger konkrete kvalitetsmål kan vi henvise til kvalitetspolitikens § 5: 'Natur og Miljø vil sikre at myndighedskrav, lovgivning og almindelig god forvaltningsskik inden for natur- og miljøområdet efterleves'.

Til opfølgning heraf kan oplyses, at sagsbehandling i Natur og Miljø blev behandlet i Udvalget for Natur, teknik og miljø på møde d. 30. september 2007, hvortil der også via hjemmesiden kan henvises til tilhørende noter af 2. juli 2007 og 29. september 2007, sagslister vedr. godkendelser af husdyrbrug samt øvrige sager vedr. landbrug.

Det kan yderligere nævnes, at den nye husdyrlov giver anledning til væsentlig flere forhold, som kommunen skal forholde sig til og godkende.

Det har været vanskeligt at forudse det store antal af ansøgninger fra landbruget, idet Skov- og Naturstyrelsen gennem hele 2005 og 2006 har pointeret, at den nye husdyrlov ville give anledning til en stor administrativ lettelse hos kommunerne. Dette har imidlertid ikke indtil nu været vores opfattelse.

Den nye husdyrlov er en sammenskrivning af flere ældre bekendtgørelser og regler, der i praksis er svære at fortolke og administrere, idet den nye husdyrlov indeholder flere tværfaglige elementer.

Skov- og Naturstyrelsen udviklede et elektronisk ansøgningskema med henblik på at lette ansøgningsproceduren hos landmændene, men dette system var i lang tid fejlbehæftet. Derimod kunne det have været stor hjælp, hvis Skov- og Naturstyrelsen (nu Miljøstyrelsen) havde fundet anledning til at udvikle et tilsvarende system til hjælp for kommunernes sagsbehandling.

Afsluttende bemærkninger

Med ovenstående redegørelse med tilhørende henvisninger til dokumentation af den løbende proces og de iværksatte tiltag for myndighedsbehandlingen, anser Syddjurs Kommune, at dette materiale må give anledning til, at Ombudsmandens alvorlige bekymring og undersøgelse kan afsluttes med, at Ombudsmanden konstaterer, at der har været fuld fokus på områderne og løbende taget de nødvendige tiltag og initiativer til at fremme og opruste sagsbehandlingen på de nævnte myndighedsområder, indenfor de givne muligheder og fastlagte rammer.”

I et brev af 21. januar 2008 bad jeg Syddjurs Kommune om at måtte modtage supplerende oplysninger. I mit brev skrev jeg at kommunens udtalelse af 18. december 2007 indeholdt en status pr. 14. november 2007 for sager og sagsbehandlingstid på byggesagsområdet. Kommunens svar sås derimod ikke at indeholde en tilsvarende opdateret status for sager og sagsbehandlingstid på natur- og miljøområdet, herunder f.eks. i landzonesager og i sager om husdyrbrug. Heller ikke de bilag som var sendt med kommunens udtalelse eller som kommunen i øvrigt havde henvist til, sås at indeholde en sådan opdateret status af sager og sagsbehandlingstid på natur- og miljøområdet.

Syddjurs Kommune sendte mig i et brev af 26. februar 2008 følgende supplerende oplysninger:

”ad landzonesager:

I forhold til bemærkningerne, om at der ikke er opgørelse over landzonesager og behandlingstider i det statistikmateriale som tilgik ombudsmanden ved redegørelsen sendt den 18. december 2007 skal det bemærkes, at der i statistikken ikke blev skelnet mellem byggesager og landzonesager, ligesom der f.eks. heller ikke blev skelnet mellem tilladelsessager og anmeldelsessager.

Landzonesager var derfor indeholdt i oplysningerne.

I forhold til den aktuelle situation omkring landzonesagerne kan følgende oplyses med hovedtal:

Landzonesager i alt 139 stk.

heraf er:

122 sager under behandling

15 sager afventer anden myndigheds behandling

10 sager afventer supplerende oplysninger fra ansøger

Vi mener, at vi med den ekstra indsats vi har sat på landzoneområdet vil kunne få normaliseret sagsområdet inden for de næste måneder. En typisk landzonesag vil herefter som udgangspunkt tage 2-3 måneder, med sagsbehandlingstid, partshøringer, offentliggørelse og klagefrister – mange sager påklages dog, hvilket ofte afstedkommer længere sagsbehandlingstid.

I forbindelse med at Syddjurs Kommune er i gang med at få sagsbehandlingen effektiviseret generelt og med det kommende lovkrav til offentlig tilgængelighed om sagstider for området fra 1. april 2008, pågår der et arbejde med at ændre og bedre vores statistikmuligheder. Indtil videre forelægges statistikken som en ugentlig opgørelse på hjemmesiden.

Her gengives statistikken for de første 5 uger i forhold til landzone- såvel som byggesager:

...

Ad natur- og miljøområdet

I notat af 2. juli 2007 findes en oversigt over status for sagsbehandlingstider i natur- og miljøafdelingen. I supplerende notat af 29. september 2007 findes en detaljeret opgørelse over årsag til de lange sagsbehandlingstider samt prioritering og status for indkomne og afgjorte sager inden for natur- og miljøafdelingens myndighedsområde.

I redegørelsen af 18. december 2007 er anført de tiltag i form af handlingsplaner, som er iværksat for at nedbringe sagsbehandlingstiderne. I sager om husdyrbrug blev foretaget en særlig opprioritering, og der er indført en sagsstatistik, som opdateres løbende på kommunens hjemmeside.

Nævnte opstillinger har været drøftet og tilrettelagt i samarbejde med den lokale landboforening.

Der henvises til vedlagte oversigter af husdyrbrug og landbrug, status uge 6/2008.

Det er forvaltningens indtryk, at sagsbehandlingstiden generelt er uændret siden sidste opgørelse, bortset fra sager efter vandløbsloven og husdyrloven samt betjening af Fredningsnævnet, der er nedsat som følge af øget ressourcetilgang.

Det kan endvidere oplyses, at afdelingens myndighedsudøvelse aktuelt foretages efter samme prioriteringsprincip som hidtil beskrevet i vedlagte notater. Det kan endvidere oplyses at Natur, Teknik og Miljø-området har stor fokus på at nedbringe vente- og sagsbehandlingstiden i det kommende år. Blandt mange tiltag kan nævnes:

- Ansættelse af medarbejder til fredningssager pr. 1. september 2007

- Ansættelse af landbrugsmedarbejder pr. 1. februar 2008
- Forventet opnormering af natur- og miljøafdelingen med 1 AC fuldtidsstilling.

Der henvises i øvrigt til vedlagte notater:

..."

Kommunen henviser til en række bilag og notater til belysning af situationen i forvaltningen og de iværksatte initiativer. Som anført af kommunen indeholder disse bilag og notater nærmere oplysninger om situationen i forvaltningen og de iværksatte tiltag. I det følgende omtales alene enkelte af de bilag og notater som kommunen har henvist til. Til sidst nævnes KL og Indenrigs- og Sundhedsministeriets publikation "Kommunalreformens gennemførelse – en status".

Af et statusnotat af 6. juni 2007 for byggesagsområdet fremgår at Team Byggeri fra den nye kommunes start havde problemer med at varetage sine opgaver tilfredsstillende. Der var derfor opstået en stor bunke ubehandlede sager, og sagsbehandlingstiden ved byggesager var oppe på 15-20 uger. I notatet peges der på at situationen var et problem for ansøgerne, men også en stor belastning af medarbejderne. Den lange sagsbehandlingstid medførte rigtig mange henvendelser og klager der i sig selv destabiliserede sagsbehandlingen. Arbejdsmiljøet var alvorlig truet på grund af frustrationer, stress mv. Årsager til problemerne var følgende: Problemer med adgangen til og funktionaliteten af fagsystemerne, post- og scanningsproblemer, manglende adgang til en række arkiver i de gamle kommuner og dermed sager, tidsforbrug til harmonisering af sagsbehandlingen efter sammenlægningen af kommuner, sygdom og manglende besættelse af vakante stillinger, ansættelsesstop og genopslag af stillinger, teamet bestod overvejende af folk med kortere erfaring inden for byggesagsområdet, overtagelse af en betydelig mængde sager fra de gamle kommuner, stort aktivitetsniveau i byggeriet i 2006 og 2007, sagsbehandling ved klager, aktindsigt og forespørgsler til indgåede sager samt undernormering af teamet. Notatet oplister også hvilke handlinger der blev iværksat for at afhjælpe problemerne. Det drejer sig om bl.a. udsendelse af pressemeddelelser om situationen, møder med håndværkerorganisation, informationer på hjemmeside og i lokalaviser, ændring af åbnings- og telefontid, forberedende sagsbehandling hos eksterne konsulenter, ansættelse af personale samt fokus på proces og procedure for byggesagsbehandlingen.

Et notat af 2. juli 2007 om "Sagsbehandlingstider i Natur & Miljø – status juli 2007" indeholder en oversigt over hvilke opgaver i Team Vand, Team Virksomheder og Team Natur der aktuelt blev udført, og hvilke som ikke blev udført. For Team Vand var den aktuelle kapacitet i forhold til den ideelle situation

ca. 30 pct. For Team Virksomheder var tallet 40-50 pct. og for Team Natur var tallet 50-60 pct. Der blev indgået aftaler med eksterne konsulenter vedrørende konkrete opgaver. Af de opgaver som ikke blev udført eller som kun blev udført delvist eller i minimalt omfang, nævnes i notatet bl.a. udarbejdelse af vandforsyningsplan og spildevandsplan, miljøtilsyn med vandværker, tilsyn med markvanding og vandindvindingsboringer og anlæg, tilsyn og overvågning af § 3-naturbeskyttede områder, Natura 2000-områder og 163 fredede lokaliteter, tilsyn og miljøovervågning af vandløb, søer og kyster, tilsyn med 176 virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven, overvågning og tilsyn med spildevandsudledning mv., grønne regnskaber og registrering af affaldstyper og mængder. For en del af de opgaver som blev udført, er desuden angivet sagsbehandlingstid. Det fremgår bl.a. at der i sager om VVM-vurderinger af infrastruktur anlæg, virksomheder mv. var en sagsbehandlingstid på 40-60 uger, og at der i sager om behandling af ansøgninger om bedriftsudvidelser og miljøgodkendelser var en sagsbehandlingstid på 80 uger. I sager om sagsbehandling og administration af § 3-naturbeskyttede områder var der en sagsbehandlingstid på 52 uger.

I et supplerende notat af 29. september 2007 oplyses det at den aktuelle kapacitet på daværende tidspunkt i Team Vand var 30-40 pct. i forhold til den ideelle situation og at der var 2-24 ugers sagsbehandlingstid på prioriterede sager/emner. For Team Virksomheder var kapaciteten 50-60 pct. i forhold til den ideelle situation, og der var 1-60 ugers sagsbehandlingstid på prioriterede sager/emner. For Team Natur var tallene 70-80 pct. og 18-80 uger. Notatet indeholder for en række sagsområder også en oversigt over overførte og tilgåede sager frem til 15. september 2007 samt over hvor mange af disse sager der var afsluttet denne dato. For Team Natur fremgår det for eksempel at der var tilgået 92 sager vedrørende naturbeskyttelseslovens § 3, og at 25 af disse var afsluttet. Der var tilgået 211 sager vedrørende landbrug, og af disse var 81 afsluttet. For sager om vandløb var tallene henholdsvis 49 og 10. For Team Vand fremgår det at der var tilgået 90 sager om tilsyn med vandværker, og at ingen af disse var afsluttet. For Team Virksomheder fremgår det at der var tilgået 29 sager om miljøgodkendelse og at 6 af disse var afsluttet. For VVM-sager var tallene henholdsvis 6 og 0, for tilsynssager henholdsvis 186 og 5, for klagesager o.l. henholdsvis 25 og 7, for sager om jordforurening henholdsvis 44 og 14 og for sager om olietanke henholdsvis 139 og 0.

Notatet af 29. september 2007 oplister også nogle af årsagerne til de lange sagsbehandlingstider i natur og miljø. Der peges i notatet på følgende: Der blev ikke overført miljømedarbejdere fra Midtdjurs Kommune, amtet og de gamle kommuners sagsproduktion var lav i 2006 som følge af kommunalreformen og der blev overført sager til den nye kommune, i løbet af året dukkede der nye og uforudsete krav op, nye sagsgange og administrativ praksis internt i huset, nye love og regler på miljøområdet som følge af kommunalreformen, nye it-systemer, kommunens fagdatasystemer som var en forudsæt-

ning for sagsbehandling på miljøområdet, var helt utilstrækkelig opdateret og udbygget, på enkelte fagområder var der ikke overflyttet medarbejdere med tilstrækkelig viden og erfaring på fagområdet og afdelingens erfarne nøglemedarbejdere havde haft andre opgaver og funktioner af tværgående karakter. Notatet indeholder også en beskrivelse af prioriteringen i forvaltningen. I Team Natur havde der været fokus på sager om bygge- og beskyttelseslinjer af hensyn til konkrete byggeansøgninger, landbrugssager, administrative afgørelser i forhold til andre afdelinger i huset, akutte indgreb mod særligt truede § 3-naturtyper og indberetning af miljødata til andre myndigheder. I Team Vand havde der især været fokus på sager om spildevand i det åbne land af hensyn til konkrete byggeansøgninger, jordvarmeanlæg af hensyn til konkrete byggeansøgninger, kontrol af drikkevandsanalyser, herunder reaktion på akutte drikkevandsforureninger og indberetninger af miljødata til andre myndigheder. I Team Virksomheder havde der især været fokus på sagsbehandling af sager om kontrol af badevand og svømmebade, miljøgodkendelse af listevirksomheder, herunder grønne regnskaber, sager om jordforurening med risiko for sundhed og værditab for den enkelte borger, administrative afgørelser i forhold til andre afdelinger i huset og indberetning af miljødata til andre myndigheder.

I et notat af 20. november 2007 om handlingsplan for miljøgodkendelser efter husdyrloven opstilledes der målsætninger for vente- og sagsbehandlingstiden på landbrugsområdet i takt med en opbygning af kompetence på området. Det fremgår af notatet at for 4. kvartal 2007 var målsætningen en ventetid på 8 måneder fra fremsendelse af ansøgning til påbegyndelse af sagsbehandling, og herefter 10 måneders sagsbehandling. Fra nytår var tallene 4 måneders ventetid og 10 måneders sagsbehandling. Fra foråret 2008 var tallene 2 måneders ventetid og 8 måneders sagsbehandling. For efteråret var tallene henholdsvis 1 måned og 6 måneder.

Et statusnotat af 3. december 2007 om "Organisationsudviklingsproces i Team Byggeri" beskriver udviklingen og status i afdelingen. Det fremgår at arbejdsopgaverne var delt op i tre fagområder: sagsbehandling af byggesager, sagsbehandling af landzonesager samt modtagelse, screening, kvitteringsbreve og telefonbesvarelse. Det fremgår af notatet at der inden for alle tre fagområder stadig var arbejdspekler der dels stammede fra de fire gamle kommuner og som var oparbejdet grundet arbejdspresset ved sammenlægningen i 2006 og i 2007. Det fremgår om disse sager fra 2006 at der nu blev gjort en ekstraordinær indsats for at få nedbragt antallet så hurtigt som muligt, og at der var udpeget medarbejdere som tog sig særligt af dette. Det fremgår også at der var brugt ressourcer på at danne et komplet overblik over antallet af verserende sager og at der fra årsskiftet løbende ville blive rapporteret om indkomne sager, afgjorte sager, sager under behandling, sager der afventer behandling, sager som afventer materiale fra ansøger og sager som afventer afgørelse fra anden myndighed. Det fremgår også af notatet at der over-

ordnet set nu blev behandlet flere sager end der kom ind, og at sagsbehandlingstiderne var faldende. Det opstillede mål om en sagsbehandlingstid på 10-15 uger i december 2007 var sikret for så vidt angik nye sager.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet og KL udgav i slutningen af 2006 publikationen "Kommunalreformens gennemførelse – en status". Af publikationen fremgår det at reformen bestod af tre hovedelementer: et nyt kommunalt danmarkskort, en ny opgavefordeling og en finansierings- og udligningsreform. Publikationen redegør i fire kapitler for status for forberedelserne af reformens tre dele og beskriver nogle af de udfordringer som de nye kommuner stod over for. Ud over etablering af ny politisk og administrativ organisering og overførsel af medarbejdere m.m. nævnes det at der i forbindelse med overgangen til den nye struktur havde været 4 særlige fokusområder: konvertering af it-systemer, overdragelse af uafsluttede sager til nye myndigheder, overdragelse af arkiver til nye myndigheder, og at selve den fysiske flytning forløber effektivt. I publikationen tilkendegives det flere steder at der var tale om en stor flytning der involverede mange ansatte, opgaver og it-systemer mv., og at der derfor trods grundige forberedelser umiddelbart efter årsskiftet kunne være tilfælde hvor borgere og virksomheder ville opleve at tingene ikke fungerede tilfredsstillende. Det fremgår også at der var gjort et stort arbejde for at sikre at omorganiseringen skete effektivt, hurtigt og således at borgere og virksomheder i mindst muligt omfang oplevede svigt og forsinkelser i den offentlige service. Det forudsattes også at der i kommuner, regioner og staten fortsat var et højt beredskab til at takle eventuelle problemer så snart de måtte vise sig. For så vidt angår de juridiske rammer for kommunalreformen, fremgår det at hovedparten af lovene til udmøntning af reformen forelå i 2005 mens bekendtgørelser og vejledninger blev/ville blive udstedt i 2006. På enkelte områder var det muligt at have bekendtgørelserne klar ultimo 2006, dvs. umiddelbart før reformens ikrafttræden. Det blev tilkendegivet at der fra statens side var en forståelse for at den sene udstedelse af bekendtgørelser kunne give anledning til usikkerhed i kommunerne i forbindelse med opgavevaretagelsen på disse områder.